

Diagnoza strategiczna Wielkopolski Wschodniej

prof. dr hab. Paweł Churski

Martyna Burchardt

dr Tomasz Herodowicz

dr hab. Barbara Konecka-Szydlowska, prof. UAM

dr Robert Perdał

**Obywatelskie
Wysłuchanie
Publiczne**

online
czwartek
27.01.22

Sprawiedliwa transformacja
i przyszłość rozwoju
Wielkopolski Wschodniej.

Weź udział i wyraż swoje
zdanie! Dowiedz się, co mają
do powiedzenia mieszkańcy
i mieszkańcy Twojego regionu
oraz przedstawiciele różnych
instytucji.

Polska Zielona Sieć

OF OP Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych

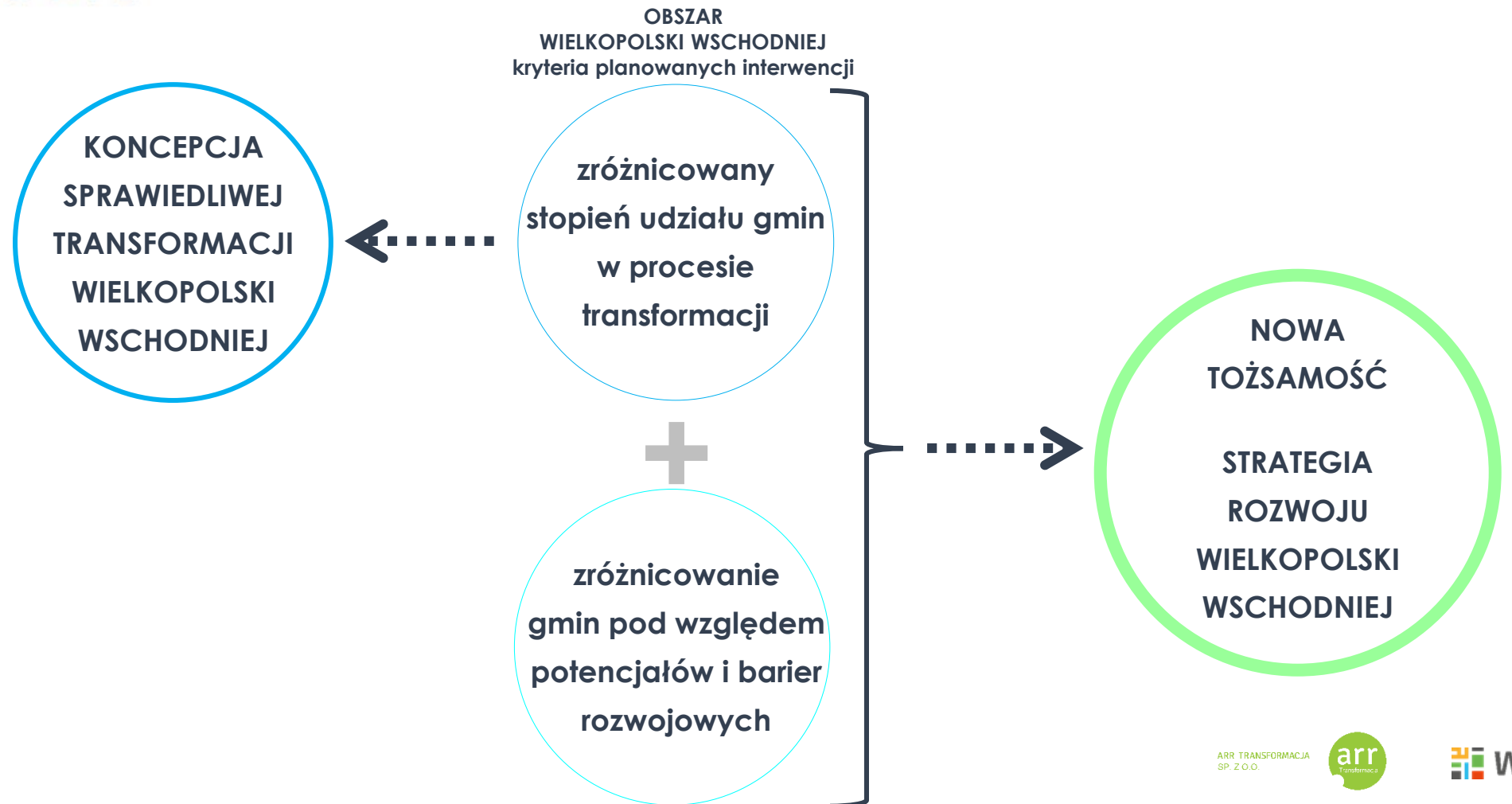
ARR TRANSFORMACJA SP. z o.o.

arr

AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO SA. W KONINIE

arr konin

INSTITUT DZIEDZICZYSTWA

DIAGNOZA STRATEGICZNA WIELKOPOLSKI WSCHODNIEJ

prof. dr hab. Paweł Churski
Martyna Burchardt
dr Tomasz Herodowicz
dr hab. Barbara Konecka-Szydłowska, prof. UAM
dr Robert Perdał

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej
Zakład Studiów Regionalnych i Lokalnych

POZNAŃ, styczeń 2022 r.

<https://arrtransformacja.org.pl/wp-content/uploads/2022/01/Diagnoza-Strategiczna-Wielkopolski-Wschodniej.docx>

ARR TRANSFORMACJA
SP. Z O.O.

Wprowadzenie, cel i zakres badań

- cele zrównoważonego rozwoju ONZ
- neutralność klimatyczna
- unikanie i ograniczanie społecznych kosztów
- sprawiedliwa transformacja
- Europejski Zielony Ład

CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Wprowadzenie, cel i zakres badań

Cel badania:

- przeprowadzenie diagnozy strategicznej WW na podstawie **ustaleń wybranych dokumentów strategicznych** poziomu krajowego, regionalnego i ponadlokalnego oraz przeprowadzonej **analizy porównawczej sytuacji społeczno-gospodarczej** subregionu na tle regionów węglowych w Polsce
- opisanie problemów i potencjałów rozwojowych w zakresie trzech wymiarów:
 - **społecznego**
 - **gospodarczego**
 - **środowiskowo-przestrzennego**

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej
Zakład Studiów Regionalnych i Lokalnych

Analiza dokumentów

Poziom krajowy

Wykaz dokumentów:

- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Poziom regionalny

Wykaz dokumentów:

- Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej województwa wielkopolskiego 2019
- Analiza zróżnicowania wewnętrznego województwa wielkopolskiego 2017
- Diagnozy opracowane na potrzeby programów przygotowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu

Poziom ponadlokalny

Wykaz dokumentów:

- Koncepcja sprawiedliwej transformacji Wielkopolski Wschodniej (2021)
- Strategia na rzecz neutralności klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040 (2021)
- Czasoprzestrzenna analiza zmian lokalnego rynku pracy podregionu konińskiego w konsekwencji sprawiedliwej transformacji (2021)
- Raport dotyczący procesu transformacji w kierunku neutralności klimatycznej
- Sprawiedliwa transformacja w Wielkopolsce Wschodniej – diagnoza i wytyczne
- Analiza gospodarcza regionu Wielkopolski Wschodniej pod kątem realizacji procesu sprawiedliwej transformacji, w tym transformacji energetycznej
- Stan i perspektywy rozwoju inteligentnych specjalizacji w subregionie konińskim

Analiza ilościowa

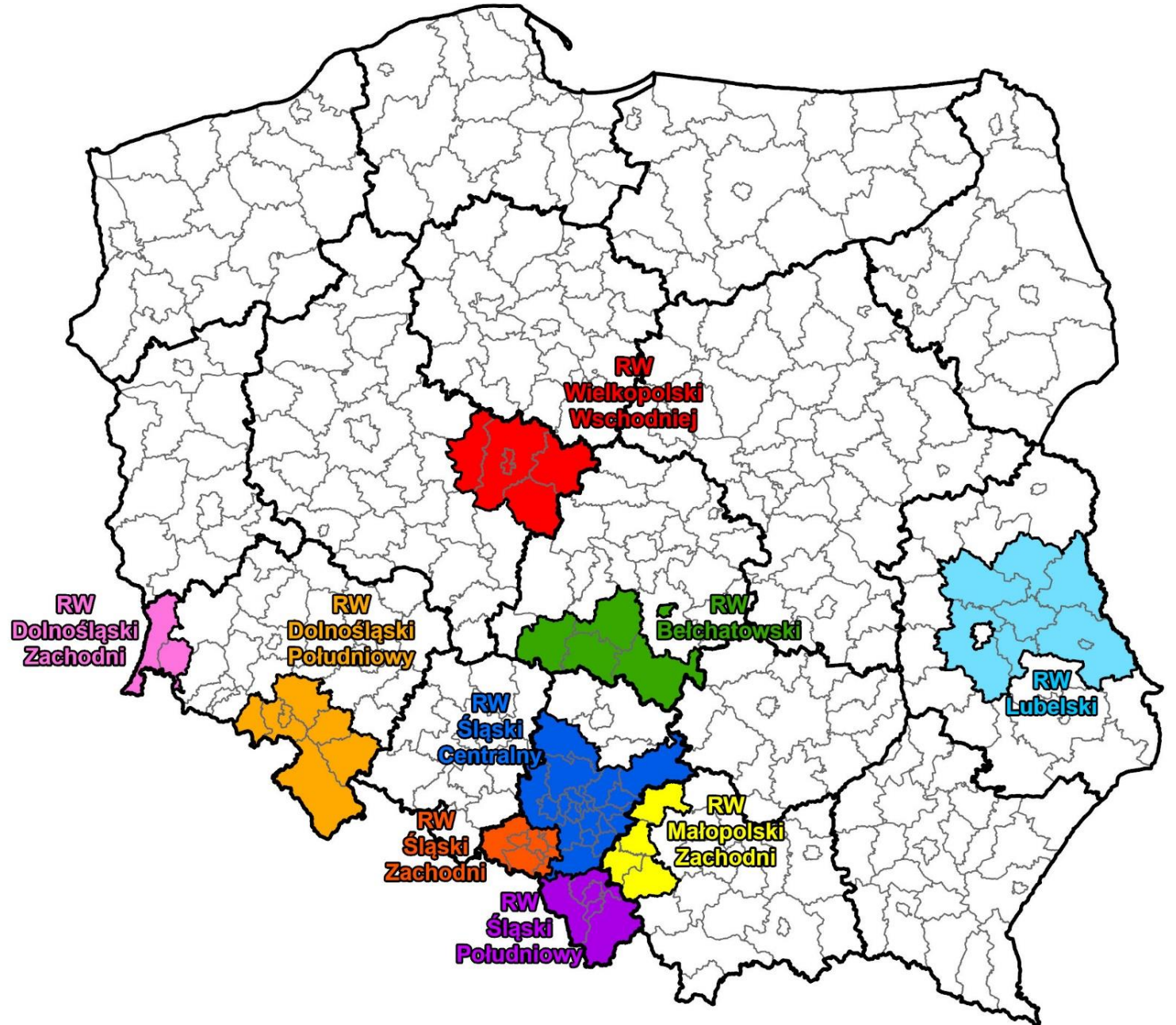

Analiza ilościowa – analiza porównawcza

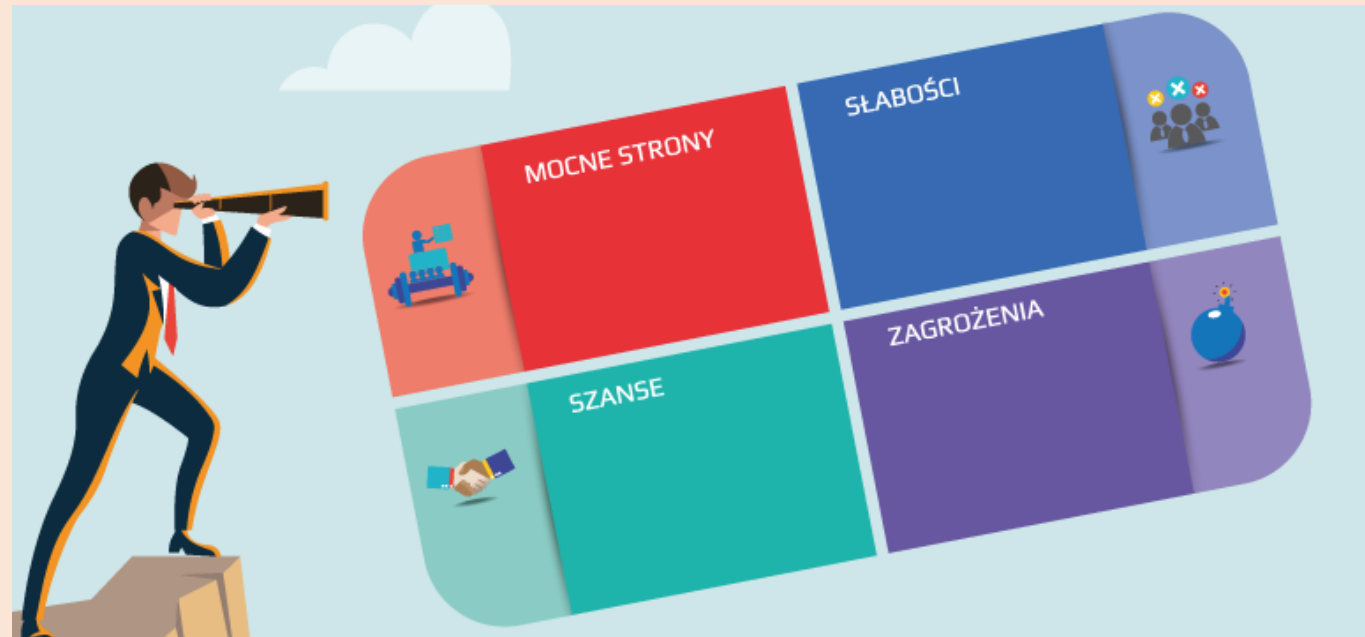
wymiar	aspekt	liczba wskaźników
WYMIAR SPOŁECZNY	Sytuacja ludnościowa	10
	Aktywność obywatelska	5
	Dysfunkcje społeczne	5
	Usługi i infrastruktura społeczna	6
WYMIAR GOSPODARCZY	Gospodarka i rynek pracy	17
	Sytuacja finansowa	13
WYMIAR ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY	Zasoby naturalne i stan środowiska	14
	Infrastruktura techniczna	9
	SUMA	79

Zakres przestrzenny

- regiony węglowe (8 + WW)
- woj. wielkopolskie
- Polska

Analiza SWOT

Analiza SWOT – wymiar społeczny

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
- korzystna sytuacja ludnościowa w powiecie konińskim (wzrost liczby ludności w wyniku procesów suburbanizacji, dodatnie wartości przyrostu naturalnego i salda migracji) - wysoka aktywność stowarzyszeń i związków międzygminnych wykorzystująca umiejętności kooperacji i współpracy JST i innych partnerów - wysoka aktywność obywatelska (frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych, inicjatywy oddolne, rosnąca liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. ludności) - wysoki poziom bezpieczeństwa (mała liczba przestępstw i wysoki poziom ich wykrywalności)	- niekorzystna sytuacja demograficzna związana ze starzeniem się ludności, niskimi, ujemnymi wartościami wskaźnika przyrostu naturalnego i salda migracji (za wyjątkiem powiatu konińskiego) - wysoka pauperyzacja i polaryzacja społeczna (wysoka liczba osób korzystających z pomocy społecznej) - wysoki udział osób z ograniczoną sprawnością w ludności ogółem oraz brak spójnego systemu oparcia społecznego i rehabilitacyjnego dla osób z ograniczoną sprawnością - niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę ochrony zdrowia - brak wystarczającej kadry z wykształceniem w kierunkach innowacyjnych, w tym OZE przy niedostatecznej współpracy szkół z podmiotami gospodarczymi - niski poziom uczestnictwa dzieci w wychowaniu żłobkowym i przedszkolnym
SZANSE	ZAGROŻENIA
- ukierunkowanie środków krajowych i zewnętrznych na realizację zadań w obszarze polityki społecznej (w tym związanych ze sprawiedliwą transformacją) - rosnąca świadomość ekologiczna społeczeństwa ułatwiająca realizację procesu transformacji regionów węglowych - rosnące znaczenie ekonomii społecznej stwarzającej możliwości przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz negatywnym skutkom procesów demograficznych	- niekorzystne trendy demograficzne związane ze starzeniem się ludności, ujemnym przyrostem naturalnym i ujemnym saldem migracji (i ich wyjątkowa koncentracja w m. Konin) - niekorzystne społecznie następstwa procesu transformacji energetycznej

Analiza SWOT – wymiar gospodarczy

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
• relatywnie zrównoważona struktura gospodarcza • duży potencjał rolniczy i przetwórstwa rolno-spożywczego stanowiący podstawę rozwoju biogospodarki • korzystne tendencje w kontekście noworejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON • infrastruktura przemysłu energetycznego wraz z zapleczem wytwórczym i przesyłowym oraz inicjatywami klastrowymi (Zielona Energia – Konin, Czysta Energia – Turek) tworząca warunki dla rozwoju innowacyjnej gospodarki	• niekorzystna sytuacja na lokalnym rynku pracy – relatywnie wysokie bezrobocie, niekorzystna struktura bezrobotnych, niekorzystny bilans dojazdów do pracy • niski poziom przedsiębiorczości • niski poziom innowacyjności gospodarki i wykorzystania nowoczesnych technologii (w tym B+R) • niska atrakcyjność inwestycyjna potwierdzona niskim udziałem kapitału zagranicznego w gospodarce lokalnej
SZANSE	ZAGROŻENIA
• ukierunkowanie zewnętrznych środków interwencyjnych na realizację działań związanych z restrukturyzacją przemysłu wydobywczego i energetycznego • ukierunkowanie polityki energetycznej Unii Europejskiej i Polski na rozwój OZE z uwzględnieniem wykorzystania i rozwoju istniejącej infrastruktury energetycznej • poprawa niekorzystnej sytuacji na rynku pracy związana z relatywnie niskim poziomem wynagrodzeń na tle Wielkopolski • poprawa warunków pracy skutkująca spadkiem udziału pracujących w warunkach zagrożenia • rozwój inteligentnych specjalizacji, które pozostaną główną ideą łączącą różne polityki UE i krajowe • rozwój powiązań gospodarczych z zagranicą i zróżnicowanie kierunków wymiany międzynarodowej • rozwój nowoczesnych technologii i e-gospodarki	• możliwość wystąpienia głębokiej i długookresowej recesji gospodarczej stanowiącej konsekwencję konieczności odejścia od wydobycia i spalania węgla brunatnego wynikającej z założeń europejskiej i krajowej polityki energetycznej • przynależność Wielkopolski do tzw. regionów przejściowych w perspektywie finansowej 2021-2027 (konieczność zapewnienia wyższego wkładu własnego) • narastające pogorszenie sytuacji finansowej JST wzmacniane dodatkowo spadkiem dochodów z CIT oraz wzrostem obciążeń wynikających z wyższego poziomu współfinansowania projektów europejskich • spowolnienie gospodarcze • niestabilne prawo

Analiza SWOT – wymiar środowiskowo-przestrzenny

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
- korzystne uwarunkowania środowiskowe dla rozwoju energetyki opartej na OZE (energetyka słoneczna, wiatrowa, biomasa, geotermia) - dobrze rozwinięta sieć infrastruktury drogowej, w tym dróg lokalnych i powiatowych o nawierzchni utwardzonej oraz przebieg autostrady A2 - relatywnie dobry stan zasobów mieszkaniowych - znaczący udział obszarów o wysokich walorach przyrodniczych (np. obszary Natura 2000) - równomierne rozmieszczenie głównych miast subregionu	- niski udział powierzchni lasów w powierzchni ogółem - słaba jakość gleb - duży udział gruntów zdewastowanych i zdegradowanych - wybitnie duża wodorochłonność gospodarki - niewielkie zasoby wodne - niski poziom rozwoju systemów kanalizacyjnych i wykorzystania oczyszczalni ścieków oraz niski poziom gazyfikacji - niewystarczający poziom pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego - ograniczona wewnętrzna dostępność infrastruktury kolejowej (w tym brak dostępu do infrastruktury w powiecie tureckim) - znaczne obciążenie sieci drogowej związane z dużym natężeniem ruchu
SZANSE	ZAGROŻENIA
- ukierunkowanie zewnętrznych środków interwencyjnych na realizację działań związanych z rekultywacją i zagospodarowaniem terenów przemysłowych oraz przeciwdziałanie oraz ograniczanie zmian klimatu - wzrastająca atrakcyjność lokalizacyjna z uwagi na poprawiającą się dostępność komunikacyjną i korzystne położenie w układzie kluczowych europejskich i krajowych korytarzy transportowych - rosnące znaczenie rozwoju działalności rekreacyjno-turystycznych o zasięgu krajowym i międzynarodowym przy wykorzystaniu obszarów naturalnych i zagospodarowanych na te cele obszarów przemysłowych	- pogłębiające się niekorzystne skutki zmian klimatu (ocieplenie, susze, wzrastająca liczba zjawisk katastrofalnych, problemy hydrologiczne) - rosnąca niekorzystna kumulacja liniowego natężenia zanieczyszczeń wzdłuż autostrady A2 - pogłębiające się wyzwania gospodarki odpadami przejawiające się w wysokich i rosnących udziałach odpadów zmieszanych - atrakcyjność osiedleńcza obszarów znajdujących się w sąsiedztwie WW - narastająca nieskuteczność polityki rozwoju w zakresie terytorializacji działań interwencyjnych

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

prof. dr hab. Paweł Churski

Martyna Burchardt

dr Tomasz Herodowicz

dr hab. Barbara Konecka-Szydlowska, prof. UAM

dr Robert Perdał

**Obywatelskie
Wysłuchanie
Publiczne**

online
czwartek
27.01.22

Sprawiedliwa transformacja
i przyszłość rozwoju
Wielkopolski Wschodniej.

Weź udział i wyraż swoje
zdanie! Dowiedz się, co mają
do powiedzenia mieszkańcy
i mieszkańcy Twojego regionu
oraz przedstawiciele różnych
instytucji.

Polska Zielona Sieć

OP OF Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych

ARR TRANSFORMACJA SP. Z O.O.

arr

AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO S.A. W KONINIE

arr

INSTITUT ZIELONEJ PRZYSZŁOŚCI